

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIB-1372/10-B

Název kontrolované osoby: Tyršova základní škola, Brno, Kuldova 38

Sídlo: 615 Brno, Kuldova 38

IČO: 48 511 111

Identifikátor: 600 108 368

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Michaelou Jedličkovou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Statutární město Brno, Městská část Brno – Židenice
Gajdošova 7, 615 00 Brno

Místo inspekční činnosti: 615 00 Brno, Kuldova 38

Termín inspekční činnosti: 12. – 14. říjen 2010

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Tyršova základní škola, Brno, Kuldova 38 (dále jen „škola“) je příspěvkovou organizací zřízenou Statutárním městem Brno, Městská část Brno-Židenice, Gajdošova 7, 615 00 Brno (dále jen „zřizovatel“). V souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení

vykonává činnost základní školy (dále jen „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 360 žáků, školní družiny (dále jen „ŠD“) s nejvyšším povoleným počtem 100 účastníků a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 330 stravovaných.

V době inspekce navštěvovalo školu celkem 271 žáků zařazených do 12 tříd. Ve třech třídách druhého stupně je realizovaná rozšířená výuka matematiky a informatiky podle *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále jen „RVP ZV“). Ve škole je vzděláváno 83 žáků s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „ŠVP“), dva z nich jsou individuálně integrováni v běžných třídách a vzdělávání s podporou asistenta pedagoga podle individuálních vzdělávacích plánů (dále jen „IVP“). Ve sledovaném období tří školních roků počet tříd i žáků klesal z důvodu nepříznivého demografického vývoje ve spádové oblasti školy.

V letošním školním roce probíhá výuka podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, TZŠ, Brno, Kuldova 38* (dále jen „ŠVP“) s výjimkou 5. ročníku. V něm je realizován dobíhající vzdělávací program *Základní škola*, čj. 16 847/96-2 aktualizovaný v souladu se Změnou učebních plánů vzdělávacích programů základního vzdělávání.

Vzdělávání zajišťuje 20 učitelů ZŠ, 2 asistentky pedagoga a 3 vychovatelky ŠD. Pouze jedna učitelka nesplňuje požadavek odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává (má pedagogické vzdělání pro jiný stupeň školy).

Výuka probíhá v atypické funkcionalistické budově, která poskytuje dostatek vhodných prostor pro výuku, zájmovou činnost i relaxaci žáků a odpovídající zázemí pro pedagogy. Ve sledovaném tříletém období se zlepšily materiální podmínky výuky díky rekonstrukci některých kmenových tříd a odborné učebny přírodopisu, byly vytvořeny nové relaxační prostory pro žáky a vybudována druhá počítačová učebna. V souladu s potřebami realizovaného ŠVP jsou doplňovány učební pomůcky a moderní didaktická technika. Pro výuku tělesné výchovy využívá škola vlastní kvalitně vybavenou tělocvičnu a sportovní areál s fotbalovým hřištěm v těsné blízkosti budovy. Škola nabízí širokou škálu zájmových aktivit a pořádá řadu mimoškolních akcí, čímž žákům vytváří podmínky pro aktivní trávení jejich volného času.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Realizovaný ŠVP vychází z podmínek a možností školy a zohledňuje konkrétní vzdělávací potřeby žáků, kterým nabízí pestrou škálu volitelných předmětů a na druhém stupni i rozšířenou výuku matematiky a informatiky v paralelních třídách. Při komparační analýze ŠVP provedené Českou školní inspekci v listopadu 2009 (bez návštěvy školy) byly zjištěny některé obsahové nedostatky, které škola následně odstranila. Aktuálně platný ŠVP vytváří velmi dobré podmínky pro vzdělávání žáků. Dodržuje strukturu stanovenou RVP ZV a svědčí o soustavné a promyšlené práci vedení školy i pedagogického sboru s tímto dokumentem.

Vzdělávání je organizováno v souladu s potřebami žáků a v závislosti na personálních, materiálních i finančních možnostech školy. Rozvrhy hodin odpovídají učebním plánům realizovaných vzdělávacích programů, počty hodin v jednom sledu i délka přestávek odpovídají příslušným ustanovením školských předpisů. Disponibilní hodiny škola využila k posílení výuky českého jazyka, matematiky a informatiky. Nabídka povinně volitelných předmětů zahrnuje výuku dalšího cizího jazyka, cvičení z českého jazyka a matematiky, sportovní aktivity, přírodovědné a ekologické předměty, výtvarně a historicky zaměřené semináře. Škola tím vytváří optimální podmínky pro rozvoj talentu a nadání žáků, umožňuje realizovat osobní zájmy každého jednotlivce.

K posouzení průběhu a výsledků vzdělávání byly provedeny inspekční hospitace zaměřené na hodnocení podpory rozvoje osobnosti žáků, zvyšování jejich funkční gramotnosti a formování klíčových kompetencí základního vzdělávání. Účinná motivace i vhodně zvolené moderní pedagogické metody a formy práce vedly ve sledovaných hodinách k aktivnímu osvojování poznatků a dovedností. Individuální vzdělávací potřeby a možnosti žáků se SVP byly citlivým způsobem respektovány a adekvátně zohledňovány. Vyučující postupovali v souladu s doporučeními školských poradenských pracovišť, na prvním stupni učitelky zároveň prováděly vlastní pedagogickou diagnostiku.

Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře díky respektování pravidel vzájemného chování a otevřené komunikaci mezi pedagogy a žáky i žáky navzájem. Při plnění zadaných úkolů žáci osvědčili schopnost pracovat s různými druhy informačních zdrojů, řešit problémové úlohy, jasně, výstižně a stylisticky správně formulovat závěry i prezentovat výsledky své práce. Při skupinových aktivitách dokázali většinou na úrovni odpovídající věku účelně spolupracovat, poskytnout pomoc či o ni požádat. Ve většině sledovaných hodin byla efektivně rozvíjena čtenářská a informační gramotnost, kterým je značná pozornost věnovaná i v celkové koncepci výuky. Ve druhém ročníku je jedna vyučovací hodina českého jazyka účelně realizována diferencovaně ve dvou skupinách podle míry zvládnutí čtenářských dovedností.

Průběžné hodnocení žáků ve sledovaných hodinách bylo odůvodněné, poskytovalo jim v dostatečné míře zpětnou vazbu a aktivovalo k vzdělávacím činnostem, což se pozitivně projevilo ve zvýšení zájmu o probírané učivo a motivovalo ke zlepšení osobních výsledků. V řadě vyučovacích hodin vhodně uplatňované způsoby sebehodnocení a sebereflexe formovaly u žáků schopnost posoudit vlastní úspěšnost i míru naplňování vzdělávacích cílů a na základě toho plánovat další učení.

Škola sleduje úspěšnost žáků po celou dobu vzdělávání vlastními nástroji, v posledním ročníku využívá i možnosti celostátního srovnání formou testování v českém jazyce a matematice. Dosahované výsledky, které u žáků běžných tříd odpovídají celostátnímu průměru, pravidelně hodnotí především na jednání pedagogické rady. Žáci tříd s rozšířenou výukou matematiky a informatiky dosahují v některých předmětech výsledků nadprůměrných (v matematice se ve sledovaném období umístili mezi 30 % nejlepších škol v republice) a úspěšně se účastní matematických soutěží a olympiád.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

O své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků informuje škola veřejnost způsobem dostupným všem zájemcům, využívá k tomu v místě obvyklé způsoby i vlastní velmi kvalitně zpracované a obsahově pestré webové stránky. Žákům zajišťuje rovné příležitosti při přijímání ke vzdělávání a postupuje podle platných právních předpisů. Zájemci o zařazení do 6. třídy s rozšířenou výukou matematiky a informatiky absolvují přijímací řízení, jehož součástí je test zaměřený na schopnost logické úvahy, třídění a výběr informací. Škola systematicky identifikuje žáky se SVP a pro jejich vzdělávání vytváří dobré podmínky především díky kvalitní pedagogické diagnostice a systematické práci učitelek prvního stupně. Školní poradenství zajišťují výchovný poradce, který koordinuje činnost školy v oblasti péče o žáky se SVP i kariérního poradenství, a školní metodička prevence sociálně patologických jevů. Jejich úzká spolupráce s vedením školy i s třídními učiteli vytváří dobré podmínky pro realizaci preventivní strategie, která je rozpracována v dokumentech školy. Preventivní programy umožňují minimalizovat rizika a v případě výskytu sociálně patologického chování (především jednorázové záškoláctví a méně závažných případů zneužívání návykových látek) napomáhají rychlému a účinnému řešení

problémů. To probíhá ve vzájemné součinnosti pedagogů, rodičů a v případě potřeby i odborných pracovišť a orgánů sociálně právní ochrany dětí a mládeže.

V oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví škola poskytuje žákům ucelené informace jak ve školním řádu a souvisejících dokumentech, tak v rámci upozornění na případná rizika při činnostech ve vyučování i ostatních vzdělávacích aktivitách. Počet vykázaných úrazů na 100 žáků má v posledních třech letech kolísavou tendenci. Nedošlo však k žádnému vážnému zranění, příčinou úrazů není pochybení, nedbalosti, či zanedbání prevence. Rozbor úrazovosti provádí škola kvalitně a na jeho základě navrhuje preventivní opatření, která následně realizuje v praxi.

Systém řízení plně odpovídá velikosti subjektu. Ředitelka školy splňuje pro výkon funkce požadavek odborné kvalifikace a dále se vzdělává. Ve vnitřních dokumentech školy účelně delegovala pravomoci a odpovědnost širšímu okruhu pedagogických pracovníků. Zapojením metodického sdružení a předmětových komisí do plánování a organizace života školy pedagogy účinně motivovala a vytvořila příznivé podmínky pro realizaci koncepčních cílů. Ty si škola stanovila především ve svém ŠVP, v *Koncepci Tyršovy ZŠ* a v dalších vnitřních dokumentech. Ty svědčí o jasně promyšleném záměru, jehož naplňování je pravidelně vyhodnocováno. Na základě zjištění z kontrolní a hospitační činnosti přijímá vedení školy řadu konkrétních opatření ke zlepšení stavu, která se postupně daří realizovat v praxi. O kvalitní práci vedení školy svědčí i velmi dobrá úroveň vnitřních dokumentů školy, především školního řádu, výročních a hodnotících zpráv.

Pro realizaci ŠVP má škola díky koncepčnímu přístupu vedení vytvořeny velice dobré personální podmínky. Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný, vysoce odborně kvalifikovaný a věkově různorodý. Jeho specifickým rysem je vysoký podíl mužů (40%). Příkladná péče je věnována učitelům do tří let praxe, kterým je poskytována metodická podpora i kolegiální pomoc. V oblasti personálního rozvoje vychází vedení školy z objektivního hodnocení stavu a aktuálních potřeb školy. Na jejich základě formuluje priority v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen „DVPP“). Těmi jsou pro nadcházející období především doplnění specializačního studia koordinátorů, metodiků a výchovného poradce, a dále vzdělávání celého pedagogického sboru v problematice péče o žáky se SVP. Všichni pedagogové se účastní i dalších školení v souladu s potřebami školy i jejich osobními zájmy. V uplynulém období se jednalo především o oblast využití informačních technologií ve výuce, projektové vzdělávání a rozvoj klíčových kompetencí. DVPP tak přispívá k odbornému růstu pedagogů a podporuje realizaci kurikulární reformy ve škole.

Škola při své činnosti dostatečně přihlíží k fyziologickým potřebám žáků, vytváří vhodné podmínky pro jejich zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj. Vedení školy vyhodnocuje materiální podmínky výuky a v dlouhodobém horizontu účelně plánuje jejich postupné zlepšování. Při rekonstrukci a opravách budovy, která je architektonickou památkou, vedení školy efektivně využívá dostupné finanční zdroje (investiční fond, granty, dary). Pro vzdělávání žáků jsou účelně využívány všechny prostory školy. Žáci mají k dispozici kromě kmenových tříd, odborné učebny s moderní didaktickou, výpočetní a audiovizuální technikou, speciální učebnu hudební výchovy, informační centrum s relaxační žakovskou čajovnou, dílnu, cvičný byt i divadelní sál. Většina učeben je vybavena novým nábytkem odpovídajícím potřebám žáků. Všechny vnitřní prostory školy jsou esteticky upravené, vytvářejí motivující prostředí pro realizaci vzdělávacích činností.

Škola hospodaří s celkovým ročním rozpočtem ve výši přibližně 14,5 milionů korun, z toho příspěvek zřizovatele přesahuje částku 3 miliony. Celkově současné standardní finanční možnosti a velmi dobré prostorové a technické podmínky školy umožňují v plné míře realizovat vzdělávací programy.

Přínosná pro činnost školy je součinnost s mnoha partnery. Spolupráce se zřizovatelem, který přispívá k zabezpečení bezproblémového chodu školy a postupnému zlepšování podmínek pro vzdělávání a poskytování školských služeb, je efektivní. Ředitelka školy vytváří podmínky pro práci školské rady, jejíž členové se aktivně zajímají o činnost školy a podílejí se na řešení aktuálních problémů. Škola úzce spolupracuje s místními mateřskými školami a okolními základními školami. Při plánování a realizaci mnohých školních i mimoškolních aktivit spolupracuje s dalšími organizacemi (např. Mahenovou knihovnou, Planetáriem města Brna, Zoologickou zahradou, Městskou policií a Policií ČR). Ve školním roce 2009/2010 se škola také zapojila do pilotní fáze mezinárodního vzdělávacího projektu La Ngonpo (jde o navazování a rozvíjení vzájemných vztahů s partnerskou školou v Indii).

Při škole působí iniciativní Klub rodičů, který se podílí na zpracování projektů a pomáhá při hledání a získávání finančních zdrojů na zlepšení materiálního vybavení školy. Díky této činnosti vzniklo v areálu školy malé dětské hřiště účelně vybavené herními prvky pro žáky prvního stupně. Další aktivity Klubu směřují k organizaci různých volnočasových akcí pro žáky i rodiče. Příkladná partnerská spolupráce je využívána ve prospěch rozvoje školy a jednoznačně přispívá ke zkvalitnění vzdělávání.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s podmínkami, za kterých byla zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Dodržuje zákonné podmínky pro přijímání žáků ke vzdělávání včetně zajištění rovného přístupu.

Kvalitní ekonomické podmínky a materiální vybavení školy umožňují realizaci vzdělávacích programů. V průběhu vzdělávání je díky funkčnímu systému primární prevence zajišťována ochrana zdravého vývoje i bezpečnost žáků. Vzdělávání probíhá podle kvalitně zpracovaného ŠVP, je pozitivně ovlivněno podnětným prostředím, otevřenou komunikací a příjemným sociálním klimatem tříd. Uplatňované činnostní metody a kolektivní formy práce výrazně napomáhají formování všech klíčových kompetencí žáků a rozvoji funkční gramotnosti. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou celkově standardní, postupuje škola podle stanovených vnitřních pravidel. V celostátním srovnání dosahují žáci výsledků odpovídajících celostátnímu průměru. Výsledky žáků tříd s rozšířenou výukou matematiky a informatiky jsou v některých předmětech výrazně nadprůměrné. Zkvalitňování práce školy napomáhá i mnohostranná efektivní spolupráce s rodiči a řadou dalších partnerů.

Přílohy inspekční zprávy

1. Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 18. listopadu 2010

(razítko)

Mgr. Ivana Přichystalová, školní inspektorka

Ivana Přichystalová, v. r.

Mgr. Andrea Musilová, školní inspektorka

Andrea Musilová, v. r.

Mgr. Renata Sedláková, školní inspektorka

Renata Sedláková, v. r.

PaedDr. Bc. Jiří Blaška, školní inspektor

Jiří Blaška, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 22. listopadu 2010

(razítko)

Mgr. Michaela Jedličková, ředitelka školy

Michaela Jedličková, v. r.

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

7. prosince 2010

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. *Zřizovací listina příspěvkové organizace č. j. 09156950. ze dne 29. září 2009 s platností od 1. října 2009*
2. <http://rejskol.msmt.cz> - *Výpis z rejstříku škol a školských zařízení Základní škola, resortní identifikátor (IZO): 048511111, tisk ze dne 11. října 2010*
3. *Rozhodnutí MŠMT čj. 19677/2010-21 ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě s účinností od 29. 7. 2010 ze dne 29. července 2010 (změna ředitelky)*
4. *Rozhodnutí MŠMT čj. 2254/2007-21 ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě s účinností od 1. 9. 2007 ze dne 12. února 2007 (obory vzdělávání)*
5. *Jmenování do funkce ředitelky č. j. MMB/204101/2010 s účinností od 1. června 2010 ze dne 20. května 2010*
6. *Koncepce Tyršovy ZŠ od školního roku 2007/2008 do školního roku 2010/2011 ze dne 9. října 2007*
7. *Úkoly a cíle Tyršovy základní školy ve školním roce 2010/2011 ze dne 31. srpna 2010*
8. *Školní matrika (elektronická evidence žáků vedená ke dni inspekce)*
9. *Třídni výkaz všech tříd ve školním roce 2010/2011 (12 kusů)*
10. *Katalogové listy všech žáků ve školním roce 2010/2011 (271 kusů)*
11. *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání TZŠ, Brno, Kuldova 38 s platností od 1. září 2009*
12. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školních letech 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010*
13. *Autoevaluace školy v období 2005/2006 a 2006/2007*
14. *Autoevaluace školy v období 2007/2008 a 2008/2009*
15. *Třídni knihy všech tříd ve školním roce 2010/2011*
16. *Školní řád ze dne 31. srpna 2010*
17. *Učební plán školy na školní rok 2010/2011*
18. *Rozvrh hodin platný ve školním roce 2010/2011*
19. *Zápis z jednání pedagogické rady od školního roku 2007/2008*
20. *Knihy úrazů dětí, žáků a studentů vedená od 1. září 2009 do 30. června 2010*
21. *Knihy úrazů dětí, žáků a studentů vedená od 1. září 2010*
22. *Záznamy o úrazu za školní roky 2007/08, 2008/09, 2009/10 a 2010/11*
23. *R 36-01 Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní roky 2006/2007, 2007/08 a 2008/09*
24. *Rozbor o školní úrazovosti dětí, žáků a studentů za období školního roku 2009/2010 ze dne 20. září 2010*
25. *Souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga pro školní rok 2010/2011 ze dne 10. června 2010*
26. *Souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga pro školní rok 2010/2011 ze dne 5. října 2010*
27. *Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání ve školním roce 2010/2011 (26 kusů)*
28. *Rozhodnutí o odkladu začátku povinné školní docházky ve školním roce 2010/2011 (12 kusů)*
29. *Rozhodnutí o přestupu ve školním roce 2010/2011 (18 kusů)*
30. *Doporučení k individuální integraci pro školní rok 2010/2011 (2 kusy)*

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

31. *Žádost o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (2 kusy)*
32. *Sdělení o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (2 kusy)*
33. *Individuální vzdělávací plán pro zrakově postiženou žákyni*
34. *Organizační schéma platné od 1. září 2010*
35. *Rámcový plán činnosti školy na školní rok 2010/2011*
36. *Plán DVPP 2010/2011 ze dne 13. září 2010*
37. *Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, školní rok 2010/2011 ze dne 1. září 2010*
38. *Rámcový plán kontrolní činnosti ve školním roce 2010/11 ze dne 1. září 2010*
39. *Plán hospitací -I. pololetí 2010/2011 (ŘŠ a ZŘŠ)*
40. *Hospitační záznam od školního roku 2008/2009 (26 kusů)*
41. *Plán práce výchovného poradenství na školní rok 2010/2011 ze dne 25. září 2010*
42. *Seznam žáků s poruchami učení (stav k 25. září 2010)*
43. *Minimální preventivní program, nedatováno*
44. *Program proti šikanování bez data*
45. *Předmětové komise a metodická sdružení, školní rok 2010/2011*
46. *Plány práce předmětových komisí na školní rok 2010/2011 (8 kusů)*
47. *Zápisy ze schůzek s rodiči ve školním roce 2010/2011*
48. *Úvazky učitelů ve školním roce 2010/2011*
49. *Rozvržení pracovní doby pedagogických pracovníků pro školní rok 2010/2011 platné od 1. září 2010*
50. *Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků ve školním roce 2010/2011*
51. *Osvědčení z akcí DVPP od školního roku 2006/2007*
52. *Rozvrh dozorů 2010/2011*
53. *Souhrnná zpráva testování 9. ročníků, listopad 2009*
54. *Souhrnná zpráva testování 9. ročníků, prosinec 2006*
55. *Vzorek žákovských knížek a deníčků*
56. *Zápisy z jednání výchovné komise od školního roku 2008/2009*
57. *S 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2008, 2009 a 2010*
58. *Zápisy z jednání školské rady za školní roky 2007/2008, 2008/2009, a 2009/2010*
59. *Sdělení České školní inspekce k souladu ŠVP s RVP ze dne 19. prosince 2009*

Zpracoval

V Brně dne 18. listopadu 2010

Mgr. Ivana Přichystalová, školní inspektorka

Ivana Přichystalová, v. r.

Převzal

V Brně dne 22. listopadu 2010

Mgr. Michaela Jedličková, ředitelka školy

Michaela Jedličková, v. r.